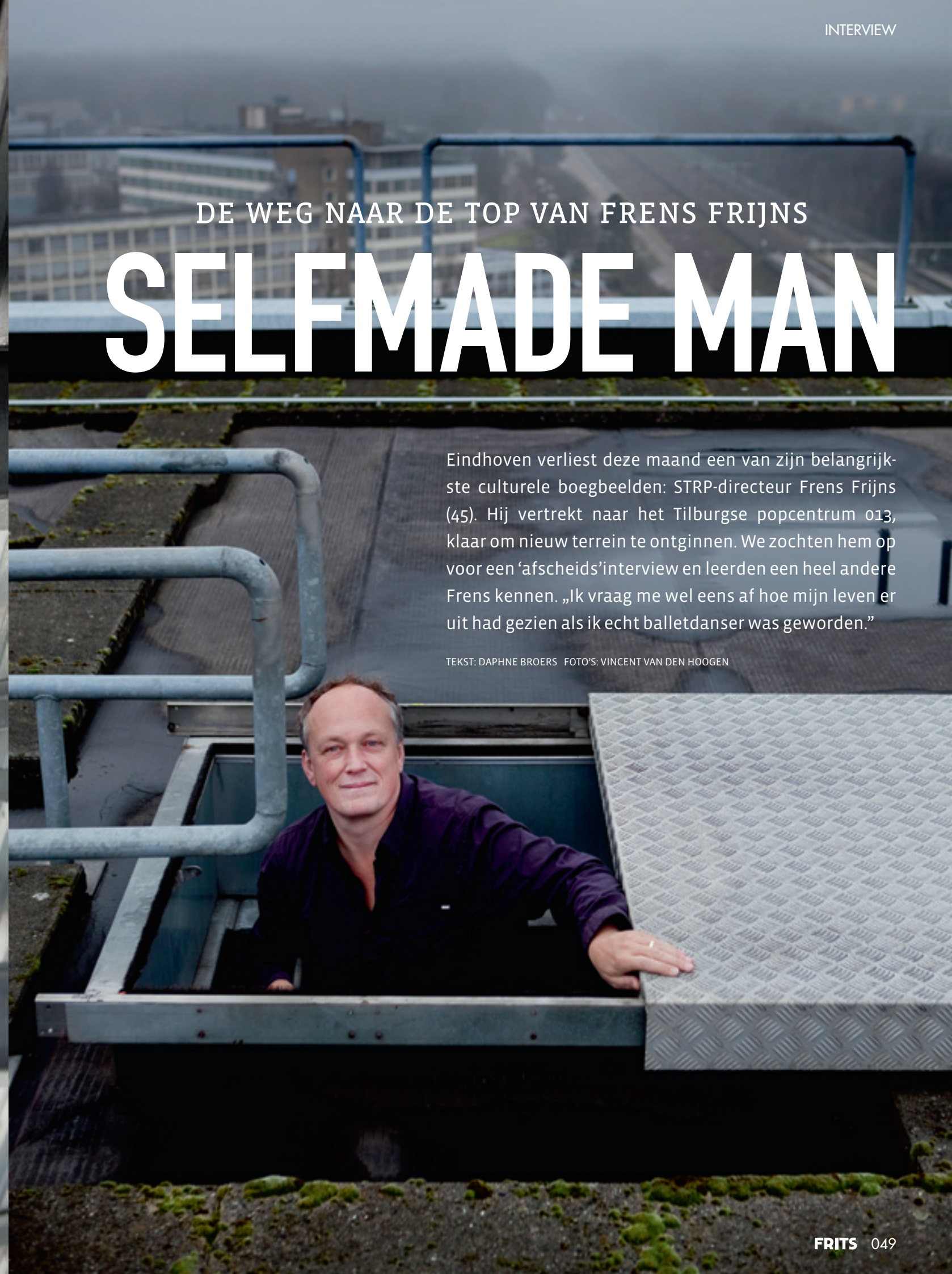

DE WEG NAAR DE TOP VAN FRENS FRIJNS SELFMADE MAN

Eindhoven verliest deze maand een van zijn belangrijkste culturele boegbeelden: STRP-directeur Frens Frijns (45). Hij vertrekt naar het Tilburgse popcentrum 013, klaar om nieuw terrein te ontginnen. We zochten hem op voor een 'afscheids' interview en leerden een heel andere Frens kennen. „Ik vraag me wel eens af hoe mijn leven er uit had gezien als ik echt balletdanser was geworden.”

TEKST: DAPHNE BROERS FOTO'S: VINCENT VAN DEN HOOGEN

In zijn mobiel staan veertienhonderd contacten. Zijn virtuele kennissenkring op LinkedIn heeft de vijftienhonderd personen gepasseerd. In het Eindhovense culturele leven moet je de mensen die hem niet kennen, of de mensen die hij niet kent, met een vergrootglas zoeken. Tuurlijk: Eindhoven is naast een stad ook een dorp, maar feit blijft dat je moeite moet doen om Frens Frijs te vermijden. Hij slaapt al sinds de jaren negentig een indrukwekkende sliert wapenfeiten achter zich aan. Zo bracht hij de dance-scene naar de stad met dancefestival Shine op het Stadhuisplein en als programmeur bij de Effenaar, en boekte hij de afgelopen acht jaar succes met het internationaal bekende kunst- en technologiefestival STRP. Tussen de bedrijven door was hij cultuurmakelaar van Eindhoven, artistiek programmeur van de Rechter op het Stratumseind en oprichter van het 5MinutenMuseum op Strijp-S. Frens duikt overal op. In raadgevende commissies, in denktanks, in besturen. Op openingen, op feestjes of bij debatten. En altijd is daar dan dat vriendelijke gezicht, gevolgd door een reeks belangstellende vragen. Niet slijmerig, maar oprecht.

Naar buiten toe oogt hij standaard rustig. Niet boos te krijgen. Bedachtzaam. Met passie voor zijn vak, dat wel, maar nooit overdreven uitbundig. Doelgericht en zeker geen wild feestbeest.

PASPOORT

Naam: Frens Frijs

Geboren: 24-12-1966 in Eindhoven

Burgerlijke staat: Getrouwd, twee kinderen

Opleiding: HBO evenementenmanagement, postgraduaal kunst- en cultuurmanagement in Antwerpen
Start op 1 april als directeur bij het Tilburgse popcentrum 013.

Hoe goed schijn kan bedriegen, blijkt deze middag al snel.

Maar daarover straks meer.

Als we zijn kantoor in de Apparatenfabriek op Strijp-S binnenlopen, is hij bezig met inpakken. En in zijn hoofd met zijn opvolger. De afgelopen weken kwamen er ruim 65 sollicitaties binnen, waaruit zes mogelijke nieuwe directeurs werden geselecteerd.

‘EINDHOVEN ZIT IN DE LIFT. WE KRIJGEN VEEL AANDACHT. HIER ZIJN KANSEN’

Hij vindt het niet moeilijk om ‘zijn’ festival los te laten voor een nieuwe baan in 013. Maar: „Het gaat me natuurlijk wel aan het hart. Ik laat iets heel speciaals achter. Het is toch mijn kindje, mijn liefde. Een mooi avontuur, een prachtig festival waar nog heel veel groei en rek in zit. Uiteindelijk heb ik er goed over nagedacht en heeft 013 gewonnen. Ik heb natuurlijk niet voor niets gesolliciteerd. Het is een super interessante organisatie. En ik blijf een popjongen. Popcultuur in de bredere zin is toch altijd de drijfveer waarom ik dingen doe. Er zijn niet zo veel plekken waar ik terecht kan als ik een stapje verder wil komen dan wat ik nu doe. Ik heb er heel veel zin in. Er werken lieve, warme mensen. Dat vind ik belangrijk. Ik hou van naturel. Geen poespas. Niet lullen. Geen dubbele agenda’s. Gewoon: zijn wie je bent. Ik vind het ook leuk om een keer naar een andere stad te gaan. Het is een uitdaging om ergens anders een gebied te ontginnen.”

Want hier is de bodem al klaar om te oogsten?

„Integendeel. Eindhoven zit ontzettend mooi in de lift. We krijgen heel veel aandacht van buiten omdat er van binnen iets speelt. Of we nou *most intelligent community* zijn, of omdat ze het spannend vinden wat er op Strijp-S speelt, of dat het nu gaat over het feit dat mensen zich hier vestigen en blijven wonen of vanwege Brabant Culturele Hoofdstad: hier is ruimte en hier zijn kansen. Er zijn weinig steden in Nederland met zo’n toekomst, waar een hoop te doen en te halen is. Dat zouden allemaal redenen moeten zijn om te blijven, hè? Dus klinkt het gek, maar ik ben hier geboren, ik ben hier opgegroeid, ik heb hier heel erg leuke banen gehad en ik ken iedereen. En daar in Tilburg: ik zeg niet dat ik daar helemaal geen mensen ken, maar ik moet toch weer opnieuw aan de bak. Dat is ook lekker. Bovendien blijven we hier wonen, dus ga ik niet helemaal weg.”

Frens wordt vijfenveertig jaar geleden geboren in Woensel, woont de eerste elf jaren van zijn leven in Vlokhoven en verhuist tenslotte als een van de eerste bewoners naar de Achtse Barrier. Het gezin bestaat naast Frens uit vader, moeder, broer en zus. Zijn moeder zorgt voor de kinderen en het huishouden; zijn vader is verfvetegegenwoordiger voor de bouw. Op de vraag of het thuis gezellig was, antwoordt hij met een lange stilte. „Mijn ouders zijn gescheiden toen ik veertien was. Ik heb een lieve, warme moeder. Mijn vader is inmiddels al jaren overleden. Hij was vroeger veel weg voor zijn werk. Naar zakendiners. En zakenborrels. Het was eerlijk gezegd een nare man. Veel meer kan ik er eigenlijk niet over zeggen, daar ligt het te gevoelig voor.”

Op de middelbare school was Frens drukker dan het gemiddelde kind. Hij wilde vooral de wereld zien. In vier-havo kreeg hij Pfeifer, bleef zitten („Ik geloof op een vijf komma drie”) en sloeg aan het spijbelen. „Ik kwam nooit opdagen. Dat kon toen nog, zonder dat

je de onderwijsinspectie achter je aankreeg. Ik maakte wel alle proefwerken en haalde ze allemaal, op één na. Engels. Dat mocht ik aan het einde van het jaar vervolgens niet inhalen, omdat ik te veel gespijeld had.

Toen bleef ik voor de tweede keer zitten en konden ze me van school afgooien. Mijn moeder is nog wel gaan praten, maar dat had geen enkele nut. Ik heb het daarna een paar weken op de moederhavo geprobeerd..." Hij lacht hard. "Ja, moederhavo, ja. Maar goed: dat schoot ook niet op."

Er volgden jaren van plezier maken, van genieten van de 'university of life' zoals hij het zelf met een grote grijns noemt. „Ik heb lang gebrast. Reizen, op stap en lol maken. De Effenaar, dat was altijd mijn thuishonk. En de Bakkerij. Later kwam daar café d'Anvers in Antwerpen bij, toen de dance opkwam. En ik danste veel. Ik was altijd van het dansendansendansendans. Ik ben zelfs ooit nog naar de dansacademie in Tilburg gegaan om te kijken of ik professioneel danser kon worden. En heb bij Berdien Borgers een jaartje moderne balletles gehad."

Wil je serieus bij het Scapino ballet?

„Hahaha. Het is heel moeilijk om terug te halen wat toen serieus was en wat een bevestiging. Ik was vooral zoekend. Uiteindelijk heb ik geen auditie gedaan, nee. Ik vond het toch niet leuk genoeg. Wat dan wel? Nou eh: ik ben ook schoonheidsspecialist."

Niet waar?

„Leuk hè? Begin jaren tachtig bedacht ik dat ik een combinatie van schoonheidsverzorging en een koffietentje wilde opzetten. Dus ben ik een jaar een opleiding gaan doen. Drie dagen in de week. Ik had puistjes, lang haar, woonde op mezelf en ging regelmatig nachtenlang op stap en die hele klas zat vol met keurig opgepaste meisjes die allemaal naar school kwamen met een brommer die ze van hun ouders hadden gekregen. Op een gegeven moment vond ik het niet leuk meer en ging ik daar ook spijbelen. Omdat het allemaal al betaald was, heb ik die tentamens wel allemaal gemaakt. En gehaald. Inclusief manicurediploma. Ik kan

dus officieel harsen, wimpers verven, epilieren, make-up zetten, nagels doen. En masseren. Ik ben ook gediplomeerd thai-masseur. Dat is iets anders dan met je borsten over iemand heen glijden hè, we hebben het hier over acupunctuurmassage."

Via vrijwilligerswerk bij het Wegloophuis en baantjes achter de bar en in het eetcafé van de Effenaar, rolde Frens uiteindelijk op zijn zeventwintigste zijn eerste baan in.

„Op een gegeven moment hadden ze bij de Effenaar een advertentie voor een danceprogrammeur. Een stomme advertentie... Ze vroegen eigenlijk gewoon een muziekprogrammeur. Terwijl: zeker in die tijd draaide het ook om concept, beleving, acts, videoprojecties, licht. Toen heb ik ze een zes pagina's tellende brief gestuurd. Handgeschreven, met honderden fouten erin." Hij gniffelt. „Ja, ik ben natuurlijk vroeg van school gegaan. Die brief was voor mij eigenlijk bedoeld om uit te leggen hoe dance werkt. Ik ging al jaren naar

'IK KAN OFFICIEEL HARSEN, WIMPERS VERVEN, EPILEREN, MAKE-UP ZETTEN'

dat soort feesten: van India tot Thailand tot Europa. En na het tweede gesprek was ik ineens danceprogrammeur. Er ging een wereld voor me open. Alles wat ik bedacht, kon ik doen en organiseren. Met een hele club mensen; ik vond het fantastisch om iedereen te enthousiasmeren. Ik ging letterlijk zo ver dat ik mijn lichtmensen leerde dansen. Als je niet kunt dansen, kun je geen licht doen voor een dance-avond."

Waarom vond je dancemuziek zo cool?

„Wat er toen gebeurde was heel spannend en leuk en mooi. House was een hele beweging, met heel veel pracht en praal. Als we bijvoorbeeld naar d'Anvers gingen, kon ik twee weken lang bezig zijn met wat ik aan ging trekken. Ik liet Loes Dellevoet speciaal voor dat soort

avonden kleding maken. Het mooiste wat ik ooit gedragen heb? Dat was een pak van een kleurig tapijt waar een afbeelding van Jezus op stond. Rauw en stoer, van mooi kortpolig tapijt. Echt whooo! En daar stond ik dan op het podium in te dansen. Ik ging altijd op het podium dansen. Als ik op stap ging: het podium was van mij. Klaar.”

Had je vaste relaties in die tijd?

„Altijd. Vanaf mijn zeventiende ben ik elf jaar samen geweest met Priya. Daarna acht jaar met Marta. Nu ben ik alweer acht en een half jaar met Petra, een cultureel antropologe uit Wenen. We zijn getrouwd en hebben twee kinderen. Ik vind het fijn om emotionele *steadiness* te hebben. In mijn relatie. In ons gezin. Mijn gezin is één, mijn baan is twee en als er nog tijd is, ruim ik die in voor mijn vrienden.”

Na ruim vijf jaar Effenaar wilde Frens verder kijken dan de vier muren van het gebouw. Hij zette dance-festival Shine op, dat in een aantal jaren letterlijk het Stadhuisplein ontgroeide. Ondertussen rekende hij ook af met zijn spijbeljeugd. „Het knaagde aan me dat ik de middelbare school niet had afgemaakt. Ik was een goeie autodidact, maar toch bleef ik me afvragen wat er van me terechtgekomen was als ik wel gestudeerd had. Dus ben ik de tweejarige HBO-opleiding evenementenmanagement gaan doen. Soms ging ik wel twee keer op een dag heen en weer naar Tilburg omdat er 's ochtends een les was die ik niet wilde missen en aan het einde van de dag ook. En de rest... spijbelde ik. Hahahaha: rode draad. Ik vond het heel boeiend, ik heb er veel van geleerd. Ik heb er vooral geleerd dat mijn boerenverstand gewoon voor negentig procent klopte. En ik heb het afgemaakt.

Jajajajaja. Ik was zeker trots. Het gaf een ego-boost. Al die onzekerheid die ik had over of ik het wel goed deed, verdween.”

Na Shine koos hij voor de ontwikkeling van een nieuw festival dat kunst en technologie combineerde: STRP. „Ik zat in de denktank met Ton van Gool en Peter Kentie. Op een gegeven moment heb ik voorgesteld de kar te gaan trekken. Onder een voorwaarde: dat als ik de financiën rond zou krijgen ik ook directeur van het festival kon worden. Daar waren ze het gelukkig volmondig mee eens. Ik heb er al mijn Shine-reserves ingestopt en op 1 juli 2004 was er genoeg geld om officieel te beginnen.”

Jij bepaalt graag de koers. Hoe komt dat?

„Ik heb gewoon heel veel leuke ideeën. Haha-haha. Nee, serieus: ik denk dat ik goed ben in het bedenken van een concept, visualiseren wat er mogelijk is en dat ik snap hoe je iets opzet.

Overall waar ik kom denk ik: dat is goed, maar dat kan anders of beter. En ik ben ook nogal overtuigd van mijn eigen goeie ideeën.”

Is dat altijd zo geweest?

„Nou... nee. Toen ik in Vlokhoven woonde en op school zat, was ik best een soort van bang musje, overdreven gezegd. Ik was een onzeker jongetje. Op het moment dat we naar de Achtse Barrier verhuisden, kwam ik in de zesde klas terecht en heb ik voor mezelf besloten dat ik het zo echt niet meer ging doen. Ik ga de lead nemen, dacht ik. En toen was

ik voortaan een stoere jongen. Iemand die een stempel wil drukken. Die het voortouw neemt. Ik baalde ervan om een onzekere jongen te zijn. Het was mijn kans om de macht te grijpen. Op een nieuwe school, in een nieuwe omgeving. Wat ook scheelt: ik ben heel goed gebekt. Als je dat hebt als jongere, dan verwerf je sneller een positie. Die goedgebekt-hed is altijd gebleven, ik denk ook dat ik best slim ben en creatief. Dan kun je in mijn vak toch best iets doen.”

Best iets doen?

„Ik doe best leuke dingen. Ik doe leuke dingen.”

Had je een ander pad willen bewandelen?

„Nee.” Met ironie en een vette lach: „Ik denk

natuurlijk wel eens: wat als ik toch balletdanser was geworden? Dan was mijn leven heel anders geweest.”

Hoe kom je eigenlijk aan die aparte voor- naam?

Stilte.

„Ik heet zo sinds mijn zeventiende. We spraken elkaar vroeger standaard aan met onze achternaam. Op een avond bleek iemand het verkeerd verstaan te hebben en die schreeuwde: ‘Hee! Hoe hitte jij? Frens???’ Ja, zei ik toen. En zo is het gebleven. Mijn echte voor- naam past totaal niet bij me.”

Die gaan we hier dan ook niet onthullen. Geïnteresseerden kunnen het er op wagen en het hem zelf vragen. Met als risico dat het re- tourtje Tilburg tevergeefs is.